ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Μαριάννα Τζιαντζή

Πολλοί έχουμε την αίσθηση ότι ένας νέος πόλεμος έχει ήδη αρχίσει, κι ας μην μπορούμε να εντοπίσουμε πότε ακριβώς αυτό συνέβη. Ένας πόλεμος πλανητικών διαστάσεων, χωρίς «Άξονες» και «Συμμάχους». Το σίγουρο είναι ότι στο στόχαστρο, στην Ελλάδα και αλλού, βρίσκεται ο άνθρωπος της εργασίας.

Πριν 23 χρόνια δημοσιεύτηκε σε μια γαλλική εφημερίδα ένα άρθρο του **σουμπκομαντάντε Μάρκος,** με τίτλο **«Ο Τέταρτος Παγκόσμιος Πόλεμος έχει αρχίσει».**
Ο λαοφιλής ηγέτης των Ζαπατίστας χαρακτηρίζει Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο την ψυχροπολεμική περίοδο που όλοι γνωρίζουμε πώς έληξε. Παρόλο που πέρασαν 23 χρόνια από τότε, το κείμενο του Μάρκος εντυπωσιάζει και σήμερα με τη διεισδυτικότητα και την οξυδέρκειά του. Ταυτόχρονα, μας κάνει να αναρωτηθούμε: τι είδους πόλεμος είναι αυτός που βιώνουμε σήμερα. Πρόκειται για μια μάχη του Τέταρτου (ας τον πούμε έτσι) Μεγάλου Πολέμου ή για έναν διαρκή πόλεμο χωρίς όνομα;

Το σίγουρο είναι ότι ζούμε σε ένα ιστορικό μεταίχμιο, όπως ήταν ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος τον 20ο αιώνα. Σήμερα, τυπικά, βρισκόμαστε στη μεταπολεμική περίοδο, όμως πολλοί έχουμε την αίσθηση ότι ένας νέος πόλεμος έχει ήδη αρχίσει κι ας μην μπορούμε να εντοπίσουμε την επίσημη ημερομηνία έναρξής του. Ένας πόλεμος πλανητικών διαστάσεων, χωρίς «Άξονες» και «Συμμάχους» με τα αντίπαλα στρατόπεδα να μην ορίζονται αποκλειστικά με γεωγραφικούς όρους. Το σίγουρο είναι ότι στο στόχαστρο των επιτιθέμενων, στην Ελλάδα και αλλού, βρίσκεται ο άνθρωπος της εργασίας και όσα αυτός κατέκτησε όχι μόνο στη διάρκεια της παρατεταμένης μεταπολεμικής «ευημερίας» αλλά και χάρη στους αγώνες πολλών γενιών. Και όχι μόνο ο εργαζόμενος αλλά και ο άνθρωπος ως κοινωνικό και βιολογικό ον.

Ασφαλώς δεν ζούμε «το τέλος της Ιστορίας», όμως ζούμε το τέλος της εργασίας όπως την ξέραμε, της παιδείας όπως την ξέραμε, του πολιτισμού όπως τον ξέραμε, της επικοινωνίας της κοινωνικής ακόμα και της οικογενειακής ζωής όπως την ξέραμε αφού, από την παραδοσιακή έκφραση «το σπίτι μου, το κάστρο μου» φτάνουμε στο «ο εαυτός μου, το κάστρο μου» — συχνά εννοώντας «ο ψηφιακός εαυτός μου».

> Στον διαρκή αυτόν πόλεμο δεν έχουμε ακόμα γίνει «πολεμιστές», παρότι υπάρχουν θύλακες αντίστασης

Κάποτε βροντοφωνάζαμε **«ένας είναι ο εχθρός, ο ιμπεριαλισμός».** Σήμερα το σύνθημα αυτό θεωρείται μάλλον ντεμοντέ, ενώ, σύμφωνα με τα περισσότερα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων, ο εχθρός (της δημόσιας υγείας, άρα και ο προσωπικός μας εχθρός) είναι ο **συνωστισμός.** Όχι, φυσικά, στα **λεωφορεία, τον Ηλεκτρικό και το Μετρό,** όπου τις ώρες της αιχμής οι επιβάτες σαρδελοποιούνται, ούτε σε πολλούς **χώρους εργασίας,** όπου τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων είναι υποτυπώδη έως ανύπαρκτα. Με άλλα λόγια, το «Μένουμε Σπίτι» έχει εξελιχθεί στο «Κλείνομαι στον εαυτό μου, προσέχω τον εαυτό μου και έτσι προσέχω και τους άλλους» — αντίθετα, το να συμπιέζονται 150 άνθρωποι σε ένα αεροπλάνο, δεν θεωρείται συνωστισμός…

Δεν υπάρχει ούτε ένα πεδίο της κοινωνικής ζωής που να μην έχει επηρεαστεί από την πανδημία του κορωνοϊού, σε συνδυασμό φυσικά με τους εφιάλτες αλλά και τις υποσχέσεις της εποχής μας. Η ελεύθερη μετακίνηση ανθρώπων, προϊόντων και υπηρεσιών από χώρα σε χώρα και από ήπειρο σε ήπειρο, που κάποτε θεωρούνταν η επιτομή της παγκοσμιοποίησης, τώρα δυναμιτίζεται — αν και το άυλο χρήμα μετακινείται με μανία και φέρνει περισσότερο χρήμα, αλλά όχι για όλους. Όσο για τις ιδέες, και αυτές μετακινούνται και διαδίδονται, αλλά συχνά κονσερβαρισμένες, αποστεγνωμένες — και εννοείται ότι η μετακίνηση των προσφύγων των πολέμων και της φτώχειας είναι σήμερα πιο κυνηγημένη από ποτέ.

Για εκατομμύρια ανθρώπους το καράβι του μέλλοντος –αλλά και του παρόντος– μπάζει νερά. Όλο και περισσότεροι στριμώχνονται στα αμπάρια του μεγάλου «Τιτανικού», όλο και λιγοστεύουν οι τυχεροί για τους οποίους προβλέπονται θέσεις στις σωσίβιες λέμβους. Το να πούμε ότι χρειάζονται νέα εργαλεία, αναλύσεις και συνθήματα, νέες μορφές οργάνωσης και δράσης δεν μας καθιστά αυτόματα δυνητικούς απόστολους της επανάστασης.

Ειρήνη, γη και ελευθερία, δημοκρατία, ψωμί και τριαντάφυλλα: λέξεις που, σε διάφορες

ιστορικές στιγμές, συγκλόνισαν, ενέπνευσαν, παρακίνησαν τους λαούς που πήραν τη μοίρα τους στα χέρια τους. Σήμερα η έννοια της ελευθερίας εμπεριέχει ξανά την απελευθέρωση από το φόβο: της αρρώστιας και του θανάτου, του πολέμου, της ανεργίας, της φτώχειας, του αποκλεισμού, του ελέγχου, της χειραγώγησης, της βελούδινης ή άγριας καταστολής.

Όπως κι αν βαφτίσουμε τον νέο πόλεμο, το επίθετο που του ταιριάζει είναι το «διαρκής». Μέσα σε έναν μόνο χρόνο διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας κατακτήθηκαν ή πολιορκούνται πολλά οχυρά της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Στον διαρκή αυτόν πόλεμο δεν έχουμε ακόμα γίνει «πολεμιστές», παρότι υπάρχουν θύλακες αντίστασης: όμηροι είμαστε οι περισσότεροι ή πολιορκούμενοι ή υπόδουλοι, όμως η Ιστορία διδάσκει ότι και οι δούλοι κάποτε εξεγείρονται, ακόμα κι αν σήμερα δεν υπάρχει κάποιος Σπάρτακος, κάποια Ρόζα, κάποιος Λένιν ή Τσε να τους καθοδηγήσει.

Πηγή: **Το ανανεωμένο σάιτ του ΠΡΙΝ**